

Handläggare: Marie Landegård
Telefon: 08-508 08 019

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2007-06-19

Beslut om permanent övertagande av habiliteringsenheten Ballongen i Skarpnäck

Förslag till beslut

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutar att hos kommunstyrelsen hemställa om att ansvaret för verksamhet inklusive finansiering vid habiliteringsenheten Ballongen överförs från Skarpnäcks stadsdelsnämnd till Kungsholmens stadsdelsnämnd från och med 2008-01-01.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Birgitta Dahlin
Verksamhetschef

Sammanfattning

Stockholms stad driver två habiliteringsenheter för barn som behöver flera olika habiliteringsinsatser samtidigt. En ligger inom Kungsholmens stadsdelsområde och en inom Skarpnäcks stadsdelsområde.

I slutet av år 2004 beslöt kommunstyrelsen att under en försöksperiod om tre år låta ansvaret för driften av habiliteringsenheten tillhörande Skarpnäcks stadsdelsnämnd (Ballongen) övergå till Kungsholmens stadsdelsnämnd. Beslutet föranleddes dels av ett behov av att lösa ledarskapsfrågan på Ballongen och dels av att enheten inte hade full beläggning. Som en alternativ lösning definierades möjligheten till samdrift av två för staden unika verksamheter och beslut togs om att testa och utvärdera denna lösning.

Den utvärdering som nu gjorts visar att förväntade samordningsvinster uppnåtts och med anledning av detta föreslås härmed att habiliteringsenheten Ballongen, inklusive finansiering, permanent överförs till Kungsholmens stadsdelsnämnd.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom verksamhetsområde Barn och ungdom inom Kungsholmens stadsdelsförvaltning i samråd med Skarpnäcks stadsdelsförvaltning. Personalen på de två berörda enheterna och representanter för externa kontakter (habiliteringscentra) har intervjuats. De fackliga organisationerna har informerats och förhandling enligt MBL §11 sker den 31 maj 2007.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltning tar upp ett liknande tjänsteutlåtande till Skarpnäcks stadsdelsnämnd som sammanträder 2007-06-14.

Bakgrund

Stockholms stad driver idag två habiliteringsenheter där målgruppen är förskolebarn som behöver flera olika behandlingsinsatser samtidigt. Enheterna definieras som utrednings- och behandlingsenheter och i arbetet ingår även handledning av barnens föräldrar, resurspersoner och förskolepersonal. Behandlingsinsatserna är dels individriktade och dels gruppriktade och syftet är att ge barn med rörelsenedsättning möjlighet att utvecklas efter de egna förutsättningarna. Behandlingsperioden för placerade barn är normalt en termin.

Ansvaret för habiliteringsenheterna fördes 1995 över från landstinget till kommunerna. Lokal samverkan regleras genom en överenskommelse mellan Stockholms läns landsting (Handikapp och Rehabilitering) och Stockholms stad. Det lagliga ansvaret enligt hälso- och sjukvårdslagen (habilitering enligt §3) ligger kvar på landstinget som genom sina habiliteringscentra ger uppdrag till habiliteringsenheterna. Habiliteringsarbetet har således överförts från landstinget till av staden anställd sjukgymnast, arbetsterapeut, logoped och specialpedagog.

Inom länet finns ytterligare en habiliteringsenhet, Kastanjen, som ligger i och drivs av Huddinge kommun. Samtliga tre enheter är kommunövergripande verksamheter och enheterna har tio platser vardera. Stockholms stads två enheter har sin organisatoriska tillhörighet där man geografiskt är belägna.

Det finns inga egentliga gränser de tre enheterna emellan, men i praktiken är det i första hand barn från de södra kranskommunerna samt ifrån Stockholms stads sydvästra stadsdelsområden som kommer till enheten i Huddinge (Kastanjen). Barn från de södra och sydöstra kranskommunerna och Stockholms stads södra stadsdelsområden samt innerstaden går på Skarpnäcks enhet (Ballongen) och barn ifrån de norra och östra kranskommunerna samt från stadens norra stadsdelsområden och innerstaden kommer till enheten på Kungsholmen (Stadshagen). De tre habiliteringsenheterna arbetar enligt delvis olika habiliteringsmodeller vilket ibland styr föräldrarnas val oavsett geografisk belägenhet.

Ekonomi reglerades genom skatteväxlingar som inom Stockholms län innebär att kommunerna tillförs medel för habiliteringsenheternas verksamhet fördelat per invånare.

Det är alltså upp till varje kommun att, baserat på självkostnadsprincipen, betala för plats när behov föreligger. Inom Stockholms stad har anslag tillförts de stadsdelar som driver habiliteringsverksamhet vilket innebär att platserna utan kostnad skall ställas till förfogande för barn boende inom staden.

Under 2003 gjorde Skarpnäcks stadsdelsförvaltning en utvärdering av Ballongen och i denna framgick bland annat att man, till skillnad från de andra två enheterna, hade svårt att nå full beläggning. År 2004 behövde chefsfrågan på Ballongen lösas och som ett alternativ fördes förslaget fram om att prova ett gemensamt chefsskap där Stadshagens befintliga chef tog ansvaret även för Ballongen. Flera fördelar förutspåddes med denna lösning och försöket gavs tre år för att sedan utvärderas och då förhoppningsvis ligga till grund för en permanent lösning.

Utvärdering

I samband med att försöket nu lider mot sitt slut och beslut för framtiden ska tas har Kungsholmens stadsdelsförvaltning för både den egna och Skarpnäcks stadsdelsnämnds räkning genomfört en utvärdering. All personal på de båda enheterna har intervjuats liksom referenspersoner på habiliteringscentra både inom staden och i dess kranskommuner.

De frågor som ställdes i samband med att försöket inleddes var:

- Har efterfrågan av platser på "Ballongen" ökat?
- Har förankringen hos kranskommuner och habiliteringscentra förbättrats?
- Finns det ekonomiska förutsättningar att driva båda enheterna?
- Har det framkommit ytterligare samordningsvinster?

Täckningsgrad

Under den tid försöket pågått har det inte varit någon skillnad i efterfrågan av platser på Stadshagen och på Ballongen har efterfrågan ökat markant. Efterfrågan har varit både jämn och tillräcklig och full beläggning har nåtts. Det tycks att genom att samordna marknadsföring och kontakter med remitterande enheter har en utjämning i efterfrågan enheterna emellan kunnat uppnås. Den förutspådda vinsten har alltså infriats.

Extern förankring

Mycket chefstid går åt i kontakter med externa parter när platserna ska säljas in. Att det finns en vinst i att det är en chef som representerar två enheter istället för två chefer som parallellt ska utföra samma arbete förutsågs och har också infriats. Föräldrar och remitterande enheter kan tidigare ha uppfattat en konkurrenssituation. Idag säljs platserna in som likvärdiga alternativ. Att som chef kunna tala för båda enheters modeller och hur de bäst passar i olika behovssituationer uppfattas som positivt av alla parter.

Ekonomiska förutsättningar

Det anslag som ges beräknades i samband med att skatteväxlingen utfördes 1995 och har för Stadshagen inte räknats upp sedan dess. Anslagen ska (efter avlyft) täcka kostnaderna

för de 10 + 10 platser som avtalats. I realiteten går det idag inte att balansera ekonomin utan att sälja platser utanför den egna kommunen. För Stadshagen krävs för en ekonomi i balans att tre platser per termin säljs externt och för Ballongen är motsvarande siffra en plats. De ekonomiska förutsättningarna bör alltså ses över då nuvarande anslag inte täcker faktiska kostnader.

Ytterligare samordningsvinster

Det kollegiala utbytet har ökat. Kontakter mellan de olika yrkesgrupperna som finns representerade på respektive enhet har funnits sedan tidigare. Genom att man finns inom samma enhet har denna koppling blivit tydligare. Förutom sina kollegor i arbetsgruppen utnyttjas nu bättre att man dessutom har en yrkesmässig kollega inom enheten. Detta utökade samarbete kan i förlängningen leda till en minskad sårbarhet på personalsidan samtidigt som det ger förutsättningar för en ännu bättre kvalitetsmässig utveckling.

Andra vinster är naturligtvis att personalfrågor som kompetensutveckling och lönehantering kunnat samordnas.

Förvaltningens förslag

Mot ovanstående bakgrund föreslår förvaltningen att nämnden beslutar att hos kommunstyrelsen hemställa om att ansvaret för verksamheten inklusive finansiering vid habiliteringsenheten Ballongen överförs från Skarpnäcks stadsdelsnämnd till Kungsholmens stadsdelsnämnd från och med 2008-01-01.
